

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Дашинчилэн сумын Засаг даргын тамгын газрын 2020 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

Аудитын код: БУА-2021/42/СТА-ТШЗ

<p>Цахим хуудас: www.audit.mn Булган аймаг 2021 он</p>	<p>Булган аймаг дахь Төрийн аудитын газрын тэргүүлэх аудитор: Д.Анхбаяр Утас:90900910 Цахим хаяг: Ankhubayard@audit.gov.mn Аудитын менежер: Ж.Энхцоодол Утас: 99057478 Цахим хаяг:Enhtsoodolj@audit.gov.mn Аудитор: Д.Даариймаа Утас:88555089 Цахим хаяг: daariimaado@audit.gov.com</p>
--	---

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
АОУС	Аудитын Олон Улсын Стандарт

Агуулга

1.Хараат бус аудиторын дүгнэлт	Error! Bookmark not defined.
2.Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан	5
2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан	5
2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан	6
2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан.....	8
2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан	10
2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан.....	11
2.6 Аудит хийсэн нэмэлт санхүүжилтийн тайлан.....	13
3. Аудитын тайлан	14
3.1. Ерөнхий зүйл.....	14
3.2. Байгууллагын зорилго, үйл ажиллагаа, хууль, эрх зүй	14
3.3 Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, дотоод хяналт.....	14
3.4. Материаллаг байдал	14
3.5. Санхүүгийн тайлангийн үзүүлэлтүүд.....	15
3.6. Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт санхүүжилт	16
3.7. Шилэн дансны мэдээлэл.....	17
3.8. Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт	17
3.9. Аудитын илрүүлэлт.....	17
Залруулсан алдаа	17
Зөвлөмж өгөхөөс бусад байдлаар шийдвэрлэсэн алдаа, зөрчил	17
Аудитын зөвлөмж	18
3.10. Балансын дараах үйл явдал болон дараагийн аудитаар авч үзэх анхаарал татахуйц бусад чухал асуудлууд	18
4. Менежментийн захидал.....	18
5. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн жагсаалт	21

**БУЛГАН АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**

63082 Булган аймаг, Булган сум, Жаргалант баг,
Утас: 7034-2580, Факс: 7034-2580

2021.02.22 № 64

танай _____-ны № _____ Т

ДАШИНЧИЛЭН СУМЫН ЗАСАГ
ДАРГЫН ТАМГЫН ГАЗРЫН ДАРГА
Ц.БОЛОРЦЭЦЭГ ТАНАА

Зөрчилгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Дашинчилэн сумын Засаг даргын тамгын газрын 2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Дашинчилэн сумын Засаг даргын тамгын газрын 2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл материаллаг алдаагүй, Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандарт, Сангийн сайдын баталсан холбогдох журамд нийцүүлэн үнэн зөв, шударга толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан Санхүүгийн тайлангийн аудитын журам, гарын авлагын дагуу гүйцэтгэж, шалгагдагч этгээдээс хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Бусад мэдээлэл

Байгууллагын удирдлага бусад мэдээлэлтэй холбоотой үүрэг хариуцлагыг хүлээнэ. *Бусад мэдээлэл нь (Байгууллагын жилийн тайланд орсон, санхүүгийн тайлан ба аудиторын тайлангаас бусад мэдээлэл) санхүүгийн ба санхүүгийн бус мэдээллийг агуулсан байна.*

Санхүүгийн тайланд өгсөн бидний дүгнэлт бусад мэдээллийг хамраагүй болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандарт, Сангийн сайдын баталсан журам, зааврын дагуу үнэн зөв, шударга бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсч болох материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтуудыг хэрэгжүүлэх хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

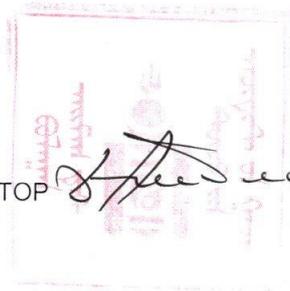
006020136

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдаанаас үүссэн материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт гэдэг нь дээд түвшний баталгаа боловч материаллаг буруу илэрхийлэл байгаа тохиолдолд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар түүнийг бүгдийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа биш юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гаргах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА,
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Д.АНХБАЯР

2.Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан
2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>163,776,514.92</u>	<u>144,737,807.92</u>
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	163,776,514.92	144,737,807.92
351	Түүхий эд материал	47,304,709.00	18,804,709.00
35110	Тусгай зориулалттай материал	47,304,709.00	18,804,709.00
354	Хангамжийн материал	90,216,805.92	96,858,098.92
35410	Бичиг хэргийн материал	43,399,069.00	43,476,969.00
35420	Аж ахуйн материал	45,305,362.92	50,415,512.92
35440	Түлш, шатах тослох материал	781,974.00	2,965,617.00
35600	Мал амьтад	26,255,000.00	29,075,000.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>1,259,020,327.02</u>	<u>1,145,068,866.05</u>
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	1,259,020,327.02	1,145,068,866.05
392	Биет хөрөнгө	1,249,850,827.10	1,136,174,366.17
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	631,114,649.68	631,114,649.68
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(287,391,556.77)	(301,118,532.45)
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	401,636,450.00	365,364,800.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(225,292,812.67)	(217,183,629.39)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	107,499,072.00	106,093,475.15
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(58,006,603.57)	(55,303,697.19)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	49,818,129.77	41,031,111.87
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(32,220,846.06)	(20,143,261.46)
39209	Зам, гүүрийн байгууламж	335,832,935.00	335,832,935.00
39210	Хуримтлагдсан элэгдэл	(202,627,032.40)	(279,001,927.16)
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	718,105,148.00	718,105,148.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	(188,616,705.88)	(188,616,705.88)
393	Биет бус хөрөнгө	9,169,499.92	8,894,499.88
39301	Програм хангамж	4,455,500.00	4,455,500.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(3,718,000.08)	(3,993,000.12)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	8,432,000.00	8,432,000.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	<u>1,422,796,841.94</u>	<u>1,289,806,673.97</u>

5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	<u>1,422,796,841.94</u>	<u>1,289,806,673.97</u>
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	1,422,796,841.94	1,289,806,673.97
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	371,036,961.17	371,036,961.17
51101	Өмч: - төрийн	371,036,961.17	371,036,961.17
512	Хуримтлагдсан үр дүн	738,078,952.53	605,088,784.56
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	738,078,952.53	738,078,952.53
51220	Тайлант үеийн үр дүн	-	(132,990,167.97)
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	313,680,928.24	313,680,928.24
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	<u>1,422,796,841.94</u>	<u>1,289,806,673.97</u>

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	551,113,680.00	547,850,381.25
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	105,108,700.00	76,670,558.25
120	Нийтлэг татварын бус орлого	105,108,700.00	76,670,558.25
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	105,108,700.00	76,670,558.25
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	4,600,000.00	4,160,850.00
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	100,508,700.00	72,509,708.25
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	446,004,980.00	471,179,823.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	104,091,880.00	91,072,723.00
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	-	6,000,000.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	64,143,300.00	17,400,000.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	39,948,580.00	67,672,723.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	341,913,100.00	380,107,100.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	341,913,100.00	380,107,100.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	518,123,714.26	634,197,899.22
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	517,606,538.26	634,197,899.22
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	504,353,960.26	580,100,585.91
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	211,008,909.00	241,042,843.00
210101	Үндсэн цалин	144,239,600.00	143,309,944.00

210102	Нэмэгдэл	29,308,309.00	50,529,573.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	37,461,000.00	47,203,326.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	27,359,350.00	30,461,951.69
210201	Тэтгэврийн даатгал	18,762,699.00	20,789,258.50
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,149,214.00	2,413,096.74
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,719,309.00	1,983,225.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	430,083.00	479,888.31
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	4,298,045.00	4,796,483.14
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	16,945,206.00	18,290,042.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	3,769,106.00	5,426,696.00
210302	Түлш, халаалт	12,983,600.00	12,663,346.00
210303	Цэвэр, бохир ус	192,500.00	200,000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	18,154,964.00	16,508,619.00
210401	Бичиг хэрэг	2,520,540.00	2,358,470.00
210402	Тээвэр, шатахуун	13,284,424.00	11,321,157.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2,350,000.00	2,828,992.00
2105	Нормативт зардал	1,716,800.00	997,600.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	1,716,800.00	997,600.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	5,998,120.00	5,561,300.00
210604	Урсгал засвар	5,998,120.00	5,561,300.00
2107	Томилолт, зочны зардал	8,158,054.00	1,493,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	8,158,054.00	1,493,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	7,426,837.00	5,956,838.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	6,267,497.00	4,695,741.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	108,000.00	216,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	326,700.00	141,570.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	400,000.00	369,275.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	264,000.00	220,000.00
210807	Газрын төлбөр	60,640.00	314,252.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	207,585,720.26	259,788,392.22
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	57,322,520.00	99,183,223.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	4,093,800.00	206,900.00

210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	146,169,400.26	160,398,269.22
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	13,252,578.00	54,097,313.31
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	9,975,000.00	35,905,200.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	-	28,575,200.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	9,975,000.00	7,330,000.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	3,277,578.00	18,192,113.31
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	3,277,578.00	18,192,113.31
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	<u>32,989,965.74</u>	<u>(86,347,517.97)</u>
145	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ОРЛОГЫН ДҮН	12,635,000.00	16,160,000.00
145002	Үндсэн хөрөнгө, бараа материал худалдсаны олз	12,635,000.00	16,160,000.00
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	19,654,470.00	62,802,650.00
225001	Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз	19,654,470.00	34,302,650.00
225005	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал	-	28,500,000.00
4	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)	(7,019,470.00)	(46,642,650.00)
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	<u>25,970,495.74</u>	<u>(132,990,167.97)</u>

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	<u>451,004,980.00</u>	<u>475,640,673.00</u>
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	5,000,000.00	4,460,850.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	5,000,000.00	4,460,850.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	5,000,000.00	4,460,850.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	5,000,000.00	4,460,850.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	<u>446,004,980.00</u>	<u>471,179,823.00</u>
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	104,091,880.00	91,072,723.00
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	-	6,000,000.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	64,143,300.00	17,400,000.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	39,948,580.00	67,672,723.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	341,913,100.00	380,107,100.00

132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	341,913,100.00	380,107,100.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	368,432,980.00	473,890,873.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	368,432,980.00	473,890,873.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	361,000,402.00	422,973,559.69
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	211,008,909.00	241,042,843.00
210101	Үндсэн цалин	144,239,600.00	142,609,944.00
210102	Нэмэгдэл	29,308,309.00	50,812,210.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	37,461,000.00	47,620,689.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	27,359,350.00	30,461,951.69
210201	Тэтгэврийн даатгал	18,762,699.00	20,789,258.50
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,149,214.00	2,442,534.74
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,719,309.00	1,953,787.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	429,800.00	479,888.31
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	4,298,328.00	4,796,483.14
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	18,239,606.00	17,240,183.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	4,368,106.00	5,107,237.00
210302	Түлш, халаалт	13,679,000.00	11,932,946.00
210303	Цэвэр, бохир ус	192,500.00	200,000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	19,051,388.00	18,752,262.00
210401	Бичиг хэрэг	2,634,990.00	2,358,470.00
210402	Тээвэр, шатахуун	14,066,398.00	13,504,800.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2,350,000.00	2,888,992.00
2105	Нормативт зардал	1,796,000.00	997,600.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	1,796,000.00	997,600.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	6,008,348.00	5,604,300.00
210604	Урсгал засвар	5,780,448.00	5,604,300.00
2107	Томилолт, зочны зардал	8,131,500.00	1,493,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	8,131,500.00	1,493,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	7,953,087.00	6,276,297.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	6,793,747.00	5,015,200.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	108,000.00	216,000.00

210803	Даатгалын үйлчилгээ	326,700.00	141,570.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	400,000.00	369,275.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	264,000.00	220,000.00
210807	Газрын төлбөр	60,640.00	314,252.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	61,452,214.00	101,105,123.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	57,252,720.00	100,613,223.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	4,199,494.00	491,900.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	7,432,578.00	50,917,313.31
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	4,155,000.00	32,725,200.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	-	28,575,200.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	4,155,000.00	4,150,000.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	3,277,578.00	18,192,113.31
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	3,277,578.00	18,192,113.31
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	<u>82,572,000.00</u>	<u>1,749,800.00</u>
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	82,572,000.00	1,749,800.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	82,572,000.00	1,749,800.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	82,572,000.00	1,749,800.00
222001	Тоног төхөөрөмж	10,000,000.00	1,749,800.00
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	<u>(82,572,000.00)</u>	<u>(1,749,800.00)</u>

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
C01	2018 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	371,036,961.17	313,680,928.24	738,078,952.53	1,422,796,841.94
C03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	371,036,961.17	313,680,928.24	738,078,952.53	1,422,796,841.94
C08	2019 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	371,036,961.17	313,680,928.24	738,078,952.53	1,422,796,841.94
D01	2020 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	371,036,961.17	313,680,928.24	738,078,952.53	1,422,796,841.94
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	371,036,961.17	313,680,928.24	738,078,952.53	1,422,796,841.94
D08	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	(132,990,167.97)	(132,990,167.97)
D09	2020 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	371,036,961.17	313,680,928.24	605,088,784.56	1,289,806,673.97

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Өмнөх оны		Тайлант оны	
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
1	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл				
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	346913100.00	451004980.00	466251523.00	366375836.69
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	329413100.00	368432980.00	466251523.00	364626036.69
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	328613100.00	361000402.00	433526323.00	335300836.69
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	214193100.00	211008909.00	243984000.00	241042843.00
210101	Үндсэн цалин	144239600.00	144239600.00	147098800.00	142609944.00
210102	Нэмэгдэл	32492500.00	29308309.00	51574500.00	50812210.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	37461000.00	37461000.00	45310700.00	47620689.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	27361500.00	27359350.00	31405400.00	30461951.69
210201	Тэтгэврийн даатгал	18764200.00	18762699.00	21355600.00	20789258.50
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2149400.00	2149214.00	2512400.00	2442534.74
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1719400.00	1719309.00	2010000.00	1953787.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	429800.00	429800.00	502400.00	479888.31
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	4298700.00	4298328.00	5025000.00	4796483.14
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	18244100.00	18239606.00	17297100.00	17240183.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	4237100.00	4368106.00	4597100.00	5107237.00
210302	Түлш, халаалт	13679000.00	13679000.00	12500000.00	11932946.00
210303	Цэвэр, бохир ус	328000.00	192500.00	200000.00	200000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	17896500.00	19051388.00	18913700.00	18752262.00
210401	Бичиг хэрэг	2509000.00	2634990.00	2358600.00	2358470.00
210402	Тээвэр, шатахуун	13037500.00	14066398.00	13504800.00	13504800.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2,350,000.00	2,350,000.00	3,050,300.00	2,888,992.00
2105	Нормативт зардал	1,800,000.00	1,796,000.00	998,400.00	997,600.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	1,800,000.00	1,796,000.00	998,400.00	997,600.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	11,109,000.00	6,008,348.00	11,287,300.00	5,604,300.00
210604	Урсгал засвар	5,781,100.00	5,780,448.00	5,604,500.00	5,604,300.00
2107	Томилолт, зочны зардал	4,845,200.00	8,131,500.00	4,638,000.00	1,493,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	4,845,200.00	8,131,500.00	4,638,000.00	1,493,000.00

2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	7,963,700.00	7,953,087.00	7,866,200.00	3,838,797.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	6,800,000.00	6,793,747.00	6,411,200.00	2,577,700.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	108,000.00	108,000.00	216,000.00	216,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	326,700.00	326,700.00	283,700.00	141,570.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	400,000.00	400,000.00	369,300.00	369,275.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	264,000.00	264,000.00	220,000.00	220,000.00
210807	Газрын төлбөр	65,000.00	60,640.00	366,000.00	314,252.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	25,200,000.00	61,452,214.00	97,136,223.00	15,869,900.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	21,000,000.00	57,252,720.00	96,436,223.00	15,378,000.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	4,200,000.00	4,199,494.00	700,000.00	491,900.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	800,000.00	7,432,578.00	32,725,200.00	29,325,200.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	800,000.00	7,432,578.00	32,725,200.00	29,325,200.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж			28,575,200.00	28,575,200.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	800,000.00	4,155,000.00	4,150,000.00	750,000.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	17,500,000.00	82,572,000.00	-	1,749,800.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	17,500,000.00	82,572,000.00	-	1,749,800.00
222001	Тоног төхөөрөмж		10,000,000.00	-	1,749,800.00
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	346,913,100.00	451,004,980.00	379,356,000.00	384,567,950.00
1320	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	341,913,100.00	341,913,100.00	374,356,000.00	380,107,100.00
132001	Орон нутгийн төсвөөс	341,913,100.00	341,913,100.00	374,356,000.00	380,107,100.00
120004	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	5,000,000.00	5,000,000.00	5,000,000.00	4,460,850.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	5,000,000.00	5,000,000.00	5,000,000.00	4,460,850.00
61	БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	-	2.00	-	2.00
610001	Төсвийн байгууллага		2.00		2.00

62	АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО		27.00	26.00	26.00	26.00
620001	Удирдах ажилтан		7.00	7.00	7.00	7.00
620002	Гүйцэтгэх ажилтан		12.00	11.00	12.00	11.00
620003	Үйлчлэх ажилтан		1.00	1.00	1.00	1.00
620004	Гэрээт ажилтан		7.00	7.00	6.00	7.00
65	ОРОН ТООНЫ МЭДЭЭЛЭЛ		27.00	26.00	26.00	26.00
650001	Төрийн захиргааны албан хаагч (ТЗ)		9.00	8.00	9.00	8.00
650009	Төрийн үйлчилгээний бусад албан хаагч (ТҮ)		4.00	4.00	4.00	4.00
650010	Гэрээт ажилтан		8.00	8.00	7.00	8.00
650011	Улс төрийн албан хаагч (УТ)		6.00	6.00	6.00	6.00

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт санхүүжилтийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Гүйцэтгэл
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		
I	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	104,091,880.00	91,072,723.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	44,091,880.00	91,072,723.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	40,736,880.00	87,672,723.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	-	2,437,500.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	-	2,437,500.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	36,255,820.00	85,235,223.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	36,255,820.00	85,235,223.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	3,355,000.00	3,400,000.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	3,355,000.00	3,400,000.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	3,355,000.00	3,400,000.00
II	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	104,091,880.00	91,072,723.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	104,091,880.00	91,072,723.00
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	-	6,000,000.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	64,143,300.00	17,400,000.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	39,948,580.00	67,672,723.00

3.Аудитын тайлан

3.1. Ерөнхий зүйл

Дашинчилэн сумын Засаг даргын тамгын газрын 2020 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын дүгнэлтийг Засаг даргын тамгын газрын дарга Ц.Болорцэцэг танд танилцуулж байна.

Энэхүү тайланд шалгагдагч этгээдийн санхүү, нягтлан бодох бүртгэл, дотоод хяналтад хийсэн үнэлгээ, аудитын явцад илрүүлсэн алдаа, зөрчил, гаргасан шийдэл, анхаарал татахуйц бусад чухал асуудал бүхий аудитын дүгнэлт түүний үндэслэлийн талаар тус тус хураангуйлан толилуулав.

Аудитын тайланд шалгагдагч этгээдэд үндсэн хөрөнгийн хадгалалт, хамгаалалтад анхаарах, биет бус хөрөнгийг зөв бүртгэх, батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу үр ашигтай зарцуулах талаар өгсөн зөвлөмжүүдийг менежментийн захидалд тусгасан болно.

Аудитыг 2021 оны 02 дугаар сарын 19-нөөс 2021 оны 02 дугаар сарын 22-ны хооронд Булган аймаг дахь Төрийн аудитын газрын ахлах аудитор П.Содном, аудитор Д.Даариймаа нар хариуцаж хэрэгжүүлэв.

3.2. Байгууллагын зорилго, үйл ажиллагаа, хууль, эрх зүй

Дашинчилэн сумын Засаг даргын тамгын газрын үйл ажиллагааны чиглэлийг дараах байдлаар тодорхойлжээ. Үүнд:

- Төр, эдийн засаг, нийгмийн бодлогын удирдлагын үйл ажиллагаа

Тайлант хугацаанд байгууллагын санхүүгийн үйл ажиллагаанд мөрддөг хууль, тогтоомж, бодлого, журамд дараах өөрчлөлт орсон байна. Үүнд:

Булган аймгийн Засаг даргын 2020 оны 09 дүгээр сарын 29-ны өдрийн А/424 тоот захирамжаар Булган аймгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн багцад хамаарах төсөвт байгууллагуудад мөрдөх Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичгийг баталж 2020 оны 10 дугаар сарын 01-ний өдрөөс эхлэн мөрдөж ажиллажээ.

3.3 Нягтлан бодох бүртгэлийн үндсэн бодлого, дотоод хяналт

Дашинчилэн сумын Засаг даргын тамгын газар нь санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангаа Төсвийн тухай хууль болон УСНББОУС, түүнд нийцүүлэн баталсан төсвийн байгууллагын нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, журмын дагуу үнэн зөв бэлтгэх үүрэгтэй.

Тус байгууллагын мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, холбогдох стандарт, хууль тогтоомжтой нийцсэн байна.

3.4. МАТЕРИАЛЛАГ БАЙДАЛ

Аудитыг төлөвлөх болон гүйцэтгэх үе шатны материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр нийт зардлыг сонгож, эрсдэлийн түвшинг “13940.0” гэж үнэлэн материаллаг байдлын хувь хэмжээг 2 хувиар тогтоов.

Төлөвлөлтийн үе шатанд материаллаг байдлын түвшинг 2020 оны эхний хагас жилийн санхүүгийн тайлангийн нийт зардлын 305548.9 мянган төгрөгөөс 2 хувиар тооцон 6110.9 мянган төгрөгөөр материаллаг байдлыг тооцсоныг гүйцэтгэлийн үе шатанд жилийн эцсийн санхүүгийн тайлангийн нийт зардлын 2 хувиар тооцлоо.

3.5. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД

Дашинчилэн сумын ЗДТГ-ын 2020 оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгийн дүн өмнөх оноос 132990.2 мянган төгрөгөөр буюу 9.3 хувиар өссөн байна. Өмнөх оны үзүүлэлтээс материаллаг өөрчлөлт гарсан мөнгөн хөрөнгө, авлага, урьдчилж гарсан зардал, бараа материал, үндсэн хөрөнгийн данс байна.

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт

/мянган төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
Б	1	2	3=2-1
Мөнгөн хөрөнгө	0	0	0
Авлага	0	0	0
Урьдчилгаа	0	0	0
Бараа материал	163776.5	144737.8	-19038.7
Үндсэн хөрөнгө	1259020.3	1145068.8	-113951.5
Нийт хөрөнгө	1422796.8	1289806.6	-132990.2
Өр төлбөр			
Засгийн газрын оролцоо /Эздийн өмч/	1422796.8	1289806.6	-132990.2
Нийт өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө өмчийн дүн	1422796.8	1289806.6	-132990.2

Мөнгөн хөрөнгө дансны үлдэгдэлгүй тайлагнажээ.

Авлага дансны үлдэгдэлгүй тайлагнажээ.

Бараа материалын дансны үлдэгдэл 144737.8 мянган төгрөг болж 19038.7 мянган төгрөгөөр буурсан нь шинэ хөдөө төсөлд 28500.0 мянган төгрөгийн чацарганы хашаа суулгац үнэ төлбөргүй шилжүүлснээс шалтгаалжээ.

Үндсэн хөрөнгө дансны үлдэгдэл 1145068.8 мянган төгрөг болж 113951.5 мянган төгрөгөөр буурсан нь 63071.5 мянган төгрөгийн хөрөнгө акталж, 29839.6 мянган төгрөгийн хөрөнгийг дахин үнэлж хассанаас шалтгаалжээ. Үндсэн хөрөнгийн данс нь урсгал төсвийн худалдан авалтаар 1749.8 мянган төгрөг, хандиваар болон үнэ төлбөргүй шилжиж ирсэн 20000.0 мянган төгрөгийн хөрөнгөөр нэмэгдсэн байна.

Өр төлбөр дансны үлдэгдэлгүй тайлагнажээ

Засгийн газрын оролцоо дансны үлдэгдэл 1289806.6 мянган төгрөг болж 132990.2 мянган төгрөгөөр буурсан нь хөрөнгийн бууралтаас шалтгаалжээ..

Дашинчилэн сумын ЗДТГ-ын санхүүгийн үр дүнгийн тайлангаар нийт орлого өмнөх оноос 3263.4 мянган төгрөгөөр буюу 0.5 хувиар буурсан байна.

Өмнөх оны үзүүлэлтээс материаллаг өөрчлөлт гарсан урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт, нэмэлт санхүүжилтийн орлого, үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого байна.

Нийт зардал өмнөх оноос 116591.4 мянган төгрөгөөр буюу 22.5 хувиар өссөн буурсан байна. Өмнөх оны үзүүлэлтээс материаллаг өөрчлөлт гарсан цалингийн, ажил

олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл, бараа үйлчилгээний бусад зардал, тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмжийн зардал байна.

3.6. Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт санхүүжилт

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн шууд захирагч нь энэ хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

Төсвийн төлөвлөлт

Тус байгууллагын 2020 оны төсвийн төсөлд зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг 364846.7 мянган төгрөгөөр, нийт зарлагыг 364846.7 мянган төгрөгөөр тооцон төлөвлөж, дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлсэн байна.

Төсвийн захирагчийн хүргүүлсэн төсвийн төслөөс 14509.3 мянган төгрөгөөр нэмэгдүүлж 379356.0 мянган төгрөгөөр баталсан байна.

Төсвийн гүйцэтгэл

Тайлант онд төсвийн захирагчийн хэрэгжүүлэх 1 хөтөлбөрийн 7 арга хэмжээг санхүүжүүлэхээр 379356.0 мянган төгрөгийн төсөв баталснаас 374356.0 мянган төгрөгийг орон нутгийн төсвөөс 5000.0 мянган төгрөгийг үндсэн үйл ажиллагааны орлогоор санхүүжүүлэхээр төлөвлөжээ.

Гүйцэтгэлээр улсын төсвөөс 380107.1 мянган төгрөгийн санхүүжилт авч, үндсэн болон туслах үйл ажиллагааны орлого 4460.8 мянган төгрөг, нийт 384567.9 мянган төгрөгийн орлого бүрдүүлж, урсгал үйл ажиллагаанд 366375.8 мянган төгрөгийг зарцуулж 18192.1 мянган төгрөгийг орон нутгийн төсөвт буцаан төвлөрүүлсэн байна.

Төсвийн нийт зардлын гүйцэтгэл 366375.8 мянган төгрөг буюу 95.2 хувьтай байгаа нь цалингийн зардлыг 2941.2, ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэлийн зардлыг 943.4, байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардлыг 56.9, шуудан холбоо интернетийн зардлыг 161.3, тавилгын зардлыг 3933.0, дотоод албан томилолтын зардлыг 3145.0, бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамжийн зардлыг 3833.5, даатгалын үйлчилгээний зардлыг 142.1, нэг удаагийн тэтгэмж урамшууллын зардлыг 3400.0 мянган төгрөгөөр тус тус дутуу зарцуулсантай холбоотой байна.

Нийт төсвийн зардлын гүйцэтгэлийг дутуу зарцуулсан нь орон нутгийн гүйцэтгэх засаглалын удирдлага хөтөлбөрийн үндсэн үйл ажиллагааны зардал арга хэмжээ 15719.0, баг хорооны үйл ажиллагааны зардал арга хэмжээ 343.5, хор хог хаягдал, орчны бохирдлын арга хэмжээ 1396.0, хөтөлбөр төслийн дотоод урсгал арга хэмжээ 500.0, улсын их баяр наадам арга хэмжээ 33.6, ажил олгогчоос олгох тэтгэмж арга хэмжээ 200.0 мянган төгрөгөөр тус тус дутуу зарцуулагдсантай холбоотой байна.

Нэмэлт санхүүжилт

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Тайлант онд нэмэлт санхүүжилтийн дансанд аймгийн Статистикийн хэлтсээс ХАОСТ-ын зардал 2437.5, малын ашиг гарцын түүвэр судалгааны зардал 1113.3, хагас жилийн мал тооллогын зардал 593.9, НҮТС мэдээлэл цуглуулах судалгааны зардал 50.0, ковид-19 өвчнөөс сэргийлэх үйл ажиллагаанд иргэдээс өгсөн хандив 3000.0, аймгийн ЗДТГ-аас ХШҮ-ний 2-р байрны шагнал 3400.0, аймгийн БХС-гаас хог хаягдал орчны бохирдлын зардал 3000.0, худгийн урьдчилгаа 10000.0, биотехник арга хэмжээний зардал 1000.0, хог хаягдал дарж булах ажлын зардал 26978.0, ГБХЗХГ-аас хүнсний

дэмжлэг 500.0, Батбродерс ХХК-наас ковид-19 өвчнөөс сэргийлэх үйл ажиллагаанд өгсөн хандив 3000.0 мянган төгрөгийн орлого орж зардлыг зориулалтын дагуу зарцуулж хандиваар ирсэн 3000.0 мянган төгрөгийг сумын Хүн эмнэлэгт ариутгал халдваргүйжүүлэлтийн хэрэгсэл худалдан авч хүлээлгэн өгсөн, шагналын 3400.0 мянган төгрөгийг хамт олны хурлаар хэлэлцэн зарцуулсан байна.

3.7. Шилэн дансны мэдээлэл

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор батлагдсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам”-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Тайлант хугацаанд оруулбал зохих 151 мэдээллээс хугацаандаа оруулсан 149 мэдээлэл, хугацаа болоогүй 2 мэдээлэл байна.

3.8. Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар түүвэрт хамрагдсан ба Төрийн аудитын байгууллагаас төлбөрийн акт, албан шаардлага, зөвлөмж өгөөгүй байна.

3.9. Аудитын илрүүлэлт

Аудитаар нийт 49577.4 мянган төгрөгийн алдаа зөрчил илэрснээс, 41437.8 мянган төгрөгийн алдааг залруулж, 3455.2 мянган төгрөгийн зөрчилд 1 албан шаардлага хүргүүлж, 4684.4 мянган төгрөгийн алдаа зөрчлийг арилгах, давтан гаргахгүй байх 2 зөвлөмж өглөө.

Залруулсан алдаа

Аудитаар нягтлан бодох бүртгэлийн бичилт, тооцоолол болон тайлагналын алдаатай дараах залруулгыг санхүүгийн тайланд тусгаж, баталгаажуулав. Үүнд:

1. Үнэ төлбөргүй шилжүүлсэн 28500.0 мянган төгрөгийн бараа материалыг бараа үйлчилгээний зардалд бүртгэснийг үнэ төлбөргүй гарсан зардалд бүртгэж залруулсан.
2. Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү 12937.8 мянган төгрөгийг өмчийн өөрчлөлтийн тайланд тусгасныг хөрөнгийн дахин үнэлгээний бичилтийн өөрчлөлтөөр залруулсан.

Зөвлөмж өгөхөөс бусад байдлаар шийдвэрлэсэн алдаа, зөрчил

Аудитаар 3455.2 мянган төгрөгийн залруулагдаагүй алдаа, зөрчил илэрснээс 3455.2 мянган төгрөгийн зөрчилд албан шаардлага хүргүүлээ. Үүнд:

1. Нэмэлт санхүүжилтийн данснаас зарцуулсан оготно устгалын шатахуун зарцуулалтын анхан шатны баримтын бүрдүүлэлтийг санхүүгийн баримтад үдээгүй аймгийн Хүнс, Хөдөө аж ахуйн газарт эх хувиар тушаасан нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 13 дугаар зүйлийн 13.1 дэх "Анхан шатны баримт нь нягтлан бодох бүртгэл хөтлөх, санхүүгийн тайлан, мэдээллийг үнэн, зөв гаргах үндэслэл болно." заалттай нийцэхгүй, иж бүрэн байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь:

Шатахуун зарцуулалтын баримтын дутууг бүрдүүлж санхүүгийн баримтанд үдэж хавсаргах шаардлага өгөх.

Аудитын зөвлөмж

Аудитаар илэрсэн 4684.4 мянган төгрөгийн алдаа, зөрчилд 1 зөвлөмж өгч, менежментийн захидалд тусгав.

3.10. БАЛАНСЫН ДАРААХ ҮЙЛ ЯВДАЛ БОЛОН ДАРААГИЙН АУДИТААР АВЧ ҮЗЭХ АНХААРАЛ ТАТАХУЙЦ БУСАД ЧУХАЛ АСУУДЛУУД

Даргаагийн аудитаар Засаг даргын нөөц хөрөнгийн зарцуулалтыг анхааралдаа авч үзэх нь зүйтэй гэж үзлээ.

4. Менежментийн захидал

Менежментийн захидалд цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлоор нь эрэмбэлэн үзүүлэв. Үүнд:

1. Нэмэлт санхүүжилтийн данстай холбоотой асуудал

1.1. Илрүүлэлт:

Нэмэлт санхүүжилтийн данснаас худалдан авсан шатахууныг орлогодож аваагүй, санхүүгийн тайланд бүртгээгүй нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 14.4 дэх заалтыг мөрдөж ажиллаагүй байна.

1.2. Эрсдэл:

Санхүүгийн тайлан буруу илэрхийлэгдэх.

1.3. Өгсөн зөвлөмж:

Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 14.4 дэх заалтыг мөрдөж худалдан авсан бараа материал, шатахууныг нярвын тайлан санхүүгийн бүртгэлд тусгаж ажиллах.

1.4. Байгууллагаас өгсөн хариу тайлбар:

Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчил дутагдлыг хүлээн зөвшөөрсөн.

2.Засаг даргын нөөц хөрөнгөтэй холбоотой асуудал

2.1. Илрүүлэлт:

Засаг даргын нөөц хөрөнгөөс зочин төлөөлөгчид хүндэтгэл үзүүлэх зардал гаргасан нь Сангийн сайдын 2018 оны 12 дугаар сарын 31-ны өдрийн 318 дугаар тушаалаар батлагдсан Засаг даргын нөөц хөрөнгийн зориулалт, зарцуулалтын нийтлэг журмын 2.1-д заасан арга хэмжээ, Засаг даргын хуулиар олгогдсон бүрэн эрхэд хамаарахгүй байна.

2.2. Эрсдэл:

Зардлыг зориулалт бусаар ашиглах.

2.3. Өгсөн зөвлөмж:

Төсвийг зориулалт бусаар зарцуулсан зөрчилд давтан гаргахгүй ажиллах зөвлөмж өгөх.

2.4. Байгууллагаас өгсөн хариу тайлбар:

Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчил дутагдлыг хүлээн зөвшөөрсөн.

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг төрийн аудитын байгууллагад 2021 оны 05 дугаар сарын 10-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

МЕНЕЖМЕНТИЙН ЗАХИДЛЫГ

ХЯНАСАН

ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Д.АНХБАЯР

АУДИТЫН МЕНЕЖЕР

Ж.ЭНХЦООДОЛ

БЭЛТГЭСЭН:

АУДИТОР

Д.ДААРИЙМАА

Дашинчилэн сумын Засаг даргын тамгын газрын 2020 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг төрийн аудитын байгууллагад 2021 оны 05 дугаар сарын 10-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

МЕНЕЖМЕНТИЙН ЗАХИДЛЫГ

ХЯНАСАН

ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР Д.АНХБАЯР

АУДИТЫН МЕНЕЖЕР Ж.ЭНХЦООДОЛ

БЭЛТГЭСЭН:

АУДИТОР Д.ДААРИЙМАА

5. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн жагсаалт

Огноо:	Аудитын нэр:	<i>Дашинчилэн сумын ЗДТГ-ын 2020 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудит</i>	Аудитын код:
2020			БУА-2021/42/СТА-ТШЗ
Шалгагдсан байгууллагын нэр:	Дашинчилэн сумын ЗДТГ		Мянган төгрөгөөр

№	Алдаа, зөрчлийн товч утга	Мөнгө н дүн	Аудитын байгууллагаас гаргасан шийдэл	Алдаа, зөрчилтэй асуудал гаргасан албан тушаалтны	
			Нэр	Албан тушаал	Овог нэр
	1	2	3	4	5
1	Засаг даргын нөөц хөрөнгөөс зочин төлөөлөгчид хүндэтгэл үзүүлэх зардал гаргасан нь Сангийн сайдын 2018 оны 12 дугаар сарын 31-ны өдрийн 318 дугаар тушаалаар батлагдсан Засаг даргын нөөц хөрөнгийн зориулалт, зарцуулалтын нийтлэг журмын 2.1-д заасан арга хэмжээ, Засаг даргын хуулиар олгогдсон бүрэн эрхэд хамаарахгүй байна.	3096.4	Төсвийг зориулалт бусаар зарцуулсан зөрчилд давтан гаргахгүй ажиллах зөвлөмж өгөх.	Сумын Засаг дарга, Тамгын газрын дарга, Нягтлан бодогч	Д.Луттөмөр, Ц.Болорцэцэг, Ц.Халиун
2	Нэмэлт санхүүжилтийн данснаас худалдан авсан шатахууныг орлогодож аваагүй, санхүүгийн тайланд бүртгээгүй нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 14.4 дэх заалтыг мөрдөж ажиллаагүй байна.	1588.0	Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 14.4 дэх заалтыг мөрдөж худалдан авсан бараа материал, шатахууныг няравын тайлан санхүүгийн бүртгэлд тусгаж ажиллах, зөвлөмж өгөх	Тамгын газрын дарга, Нягтлан бодогч	Ц.Болорцэцэг, Ц.Халиун
3	Нэмэлт санхүүжилтийн данснаас зарцуулсан оготно устгалын шатахуун зарцуулалтын анхан шатны баримтын бүрдүүлэлтийг санхүүгийн баримтад үдээгүй аймгийн Хүнс, Хөдөө аж ахуйн газарт эх хувиар тушаасан.	3455.2	Шатахуун зарцуулалтын баримтыг бүрдүүлж санхүүгийн баримтанд үдэж хавсаргах шаардлага өгөх.	Тамгын газрын дарга, Нягтлан бодогч	Ц.Болорцэцэг, Ц.Халиун
ДҮН		8139.6			